

Program

- 10.00 Registrering och fika
- 10.15 Välkommen hälsar moderator Klas Nyberg, Miljöverkstaden, Helsingborgs Stad
- 10.20 Föreläsning med Helen Hasslöf från Malmö Högskola och Susie Broquist Lundegård från Södertälje Naturskola
- 11.50 Genomgång av eftermiddagens gemensamma arbete
- 12.10 Arbetslunch med macka och kaffe
- 13.00 Fortsatt gemensamt arbete
- 15.00 Presentation av arbetet
- 16.00 Dagen slut

Med reservation för ändringar i programmet.

Tisdagen 18 oktober 2011 klockan 10.00–16.00.

PLATS: LUCSUS Lunds Universitet, Geocentrum 1, Sölvegatan 10, Lund

ANMÄLAN: via e-post till helena.thelander@hutskanie.se.
Uppgifter som ska finnas med i anmälan: namn, organisation och fakturaadress.

SISTA ANMÄLNINGSDATUM: 10 oktober 2011.

MÅLGRUPP: I första hand lärare i grundskola och gymnasium.
I mån av utrymme även andra som arbetar med pedagogisk verksamhet samt lärarstuderande.

BEGRÄNSAT ANTAL DELTAGARE!

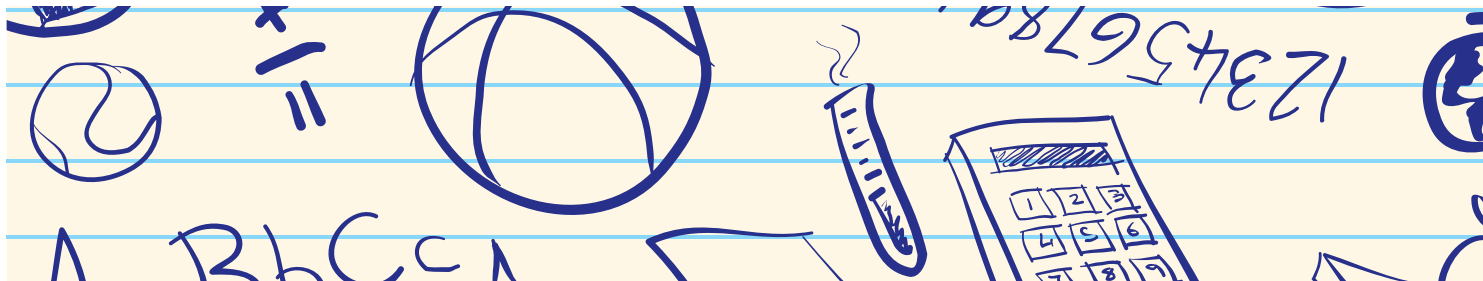
KOSTNAD: Kostnadsfritt för deltagare från Hållbar Utveckling Skånes medlemsorganisationer.
300:– exklusive moms för övriga.

FRÅGOR: Kontakta Helena Thelander 0708-93 11 03, helena.thelander@hutskanie.se

OM HÅLLBAR UTVECKLING SKÅNE

Hållbar Utveckling Skåne har funnits sedan 1998. Föreningen har ett 80-tal medlemsorganisationer – 28 av Skånes kommuner, Region Skåne, Länsstyrelsen, högskolor, företag samt ideella organisationer. Föreningen är medlemsstyrd, politiskt och religiöst obunden och öppen för alla med målsättningen att nå ett hållbart samhälle. Vi välkomnar medlemmar från samhällets alla områden, som vill arbeta tillsammans med oss utifrån sina unika utgångspunkter.

Föreningen arbetar med projektverksamhet som exempelvis KlimatVardag och arrangerar aktiviteter inom aktuella områden, bland annat seminarier, studiebesök och workshops. Vill du veta mer om föreningen? Hör av dig till Helena Thelander, helena.thelander@hutskanie.se, 0708-93 11 03.

Om dagen

Vi arrangerar dagen för att ge er möjlighet att tillsammans med andra lärare och pedagoger på temat hållbar utveckling ta fram åtgärder och aktiviteter som går att använda i undervisningen. Det kan också vara åtgärder och aktiviteter som ni redan använt er av flera gånger men vill utveckla. Det finns inga begränsningar när det gäller ämnesområden, alla ämnen är lika viktiga och vi tror att ni kan ha nytta av varandras olika infallsvinklar och angreppssätt. De aktiviteter och åtgärder som kommer fram under dagen kan vara riktade mot ett speciellt ämne eller vara applicerbara på flera olika ämnen. De kan vara övergripande för skolan eller passa för individuellt arbete. Det kan vara stora eller små idéer, saker som klaras av på en 40-minuterslektion eller följer parallellt med undervisningen under en hel termin eller kanske ett helt läsår. De idéer, tankar och åtgärder som blir resultatet av dagens arbete hoppas vi blir en blandning beprövat och nytt! Materialet kommer att läggas ut på RCE Skånes hemsida för att alla ska kunna ta del av det.

Praktisk information om dagens gemensamma arbete kommer skickas ut till de som anmäler sig.

Att arbeta vidare med hållbart lärande

På RCE Skånes hemsida (www.rceskane.se) kommer ett forum att skapas för deltagarna vid workshopen. De aktiviteter eller åtgärder ni tar fram under workshop kommer att läggas in på hemsidan och förhoppningsvis även förses med funktion för att kommentera och fylla på med nya idéer.

Vår ambition är att forumet används för erfarenhetsutbyte kring hållbart lärande av workshopens deltagare till att börja med och på sikt även av andra lärare och pedagoger.

Ett annat sätt att påverka och ge hela Skåne möjlighet att arbeta vidare med hållbart lärande sker genom att Länsstyrelsen tar del av det arbete som kommer fram under dagen.

Skånska åtgärder för miljömålen

På Länsstyrelsen i Skåne arbetar man för närvarande med en utveckling av det regionala åtgärdsprogrammet kopplat till de nationella miljö kvalitetsmålen. Arbetet pågår i olika strategiska grupper som reviderar och tar fram nya åtgärder till programmet. Lärande för hållbar utveckling ska vara en del i det nya åtgärdsprogrammet och arbetet vi gör under den 18 oktober kan eventuellt fungera som en idébank för åtgärdsprogrammet.

Ni har alltså möjlighet att påverka Skånes framtida arbete för att nå miljömålen!

Skånska åtgärder för miljömålen finns på Facebook.

Om hållbar utveckling

Begreppet hållbar utveckling blev ett internationellt vedertaget begrepp i samband med att FN-rapporten *Vår gemensamma framtid* (1987). Rapporten skrevs av Världskommissionen för miljö och utveckling på uppdrag av FN. Arbetet leddes av Gro Harlem Brundtland och rapporten kallas ofta "Brundtland-rapporten".

Rapportens definition av hållbar utveckling: "En hållbar utveckling tillfredsställer dagens behov utan att äventyra kommande generationers möjligheter att tillfredsställa sina behov." I rapporten redogörs bland annat för sambandet mellan ekonomisk utveckling och miljöförstöring. Ovanstående definition av hållbar utveckling är ursprungligen formulerat av Lester Brown, en amerikansk miljövetare, agronom och författare. Lester Brown har skrivit ett flertal böcker på området. Enligt FN och EU ska alla länder ha en strategi för hållbar utveckling.

Hållbar utveckling omfattar:

- Ekologisk hållbarhet (att långsiktigt bevara produktionsförmåga i vatten, jord och ekosystem samt minska påverkan på naturen och människans hälsa)
- Social hållbarhet (att bygga ett långsiktigt stabilt och dynamiskt samhälle där grundläggande mänskliga behov uppfylls)
- Ekonomisk hållbarhet (att långsiktigt hushålla med mänskliga och materiella resurser)

Vad är lärande för hållbar utveckling?

Så här skriver Internationella Programkontoret om lärande för hållbar utveckling: Ett lärande för hållbar utveckling karakteriseras av demokratiska arbetsmetoder och processinriktade förhållningssätt där eleverna/de lärande är delaktiga och har ett reellt inflytande. Det innebär att man använder demokratiska arbetsätt att man har ett kritiskt förhållningssätt att ämnesövergripande samarbeten förespråkas och att man kan använda en mångfald av pedagogiska metoder.

Uppdraget att utbilda för en hållbar utveckling har formulerats i internationella överenskommelser och nationella styrdokument. Kärnan är att de lärande ska utveckla ett kunskapsbaserat förhållningssätt till viktiga etiska frågor rörande förhållandet mellan människor och människors förhållande till naturen.

Det handlar om ekologiska, ekonomiska och sociala aspekter. Utifrån kunskapen ska eleverna/de lärande både kunna delta i demokratiska processer och göra medvetna val. Därmed kan de medverka till att en hållbar utveckling blir verklighet.

Nyttiga länkar

hutskanie.se
lansstyrelsen.se
skanskaatgarderformiljomalen.se
lucsus.lu.se
wwf.se
skolverket.se
hutiskolan.se

programkontoret.se/sv/Den-globala-skolan/
unesco.org/new/en/education/themes/leading-the-international-agenda/education-for-sustainable-development
www.sweden.gov.se/sb/d/108/a/34144
hsr.se
fairtrade.se

